
Łapczyca, st. 1, gm. Bochnia, woj. tarnowskie, AZP 104-60/86

Informator Archeologiczny : badania 32, 184

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

charakterystyczną dla cmentarzysk „nieprzykościelnych”, a mianowicie składanie w grobach zmarłych kobiet i dzieci głowami głównie na zachód a mężczyzn na wschód. Szczątki ludzkie z grobów nienaruszonych to w 5 przypadkach szkielety kobiet, w 9 - mężczyzn i w 9 - dzieci. Natomiast z warstwy ornej eksplorowanej w obrębie jednostek badawczych (I, III i V) oraz jam odnotowanych w wykopach V i VIII wydobyto fragmenty kości kilkudziesięciu osobników. Pochodziły one ze zniszczonej wschodniej części nekropoli.

Wyposażenie grobowe zarejestrowano w 7 przypadkach, a w 2 zaleganie w zasypiskach jam ułamków naczyń glinianych. Jeden z tych pochówków (nr 5) prawdopodobnie datować można na okres neolitu i wiązać z ludnością kultury pucharów lejkowatych. Wśród przedmiotów znalezionych w grobach wczesnośredniowiecznych odnotowano: 1 grot oszczepu, 1 grot włóczni, 7 noży, 58 paciorków (1 srebrny z guzami, 1 srebrny owalny wieloboczny, 51 ze szkła, 3 z bursztynu i 2 z agatu), 8 kabłączków skroniowych wykonanych z drutu brązowego platerowanego srebrem, 2 monety srebrne, 1 krzemień-skałka i 1 hetka. Zabytki te, zarówno broń jak i ozdoby, wyznaczają ramy chronologiczne funkcjonowania cmentarzyska, które przypadają na przełom X i XI wieku po połowę XII w.

Wyniki tegorocznych badań pozwalają na następujące stwierdzenia:

Badane archeologicznie miejsce to wielokulturowe stanowisko, którego relikty zachowały się do naszych czasów w złym stanie.

Najstarsze obiekty to pozostałości osad kultury pucharów lejkowatych i kultury przeworskiej, koncentrujące się głównie w części wschodniej badanego obszaru.

Materiały przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. V, s. 193-206.

Ze względu na utrzymujące się zagrożenie stanowiska pracami rolnymi, konieczne jest pełne jego przebadanie.

Łany Małe, st. 16, gm. Rudzice, woj. katowickie, AZP 95-42/43 - patrz: wczesna epoka żelaza

ŁAPCZYCA, st. 1, gm. Bochnia, woj. tarnowskie, AZP 104-60/86

- grodzisko wczesnośredniowieczne

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 1 do 24 sierpnia, przez dr. Jacka Poleskiego (Muzeum im. prof. S. Fischera w Bochni). Finansowane przez PSOZ. Piąty sezon badań. Przebadano powierzchnię 0,5 ara.

Grodzisko w Łapczycy, st. 1 było badane wykopaliskowo w latach 1965-67 i 1972 r. przez A. Jodłowskiego.

W roku 1998 wykop badawczy założony został na wale, w północno-zachodnim „narożniku” grodziska, w miejscu, gdzie w latach 90-tych została wykopana „ziemianka” mieszkalna, przez jednego z mieszkańców Łapczycy. Miała ona wymiary: 2,8-3,0 x 3,0-3,7 m i głębokości około 3,5 m. Ponieważ zagrażała ona turystom, postanowiono (przed jej zasypaniem) wykorzystać wykop do zadokumentowania nawarstwień stratygraficznych.

W obrębie samej „ziemianki” odczyszczono jej ściany, znacznie ją pogłębiono i zadokumentowano układ nawarstwień. Zasadniczy wykop badawczy został zlokalizowany bezpośrednio na zachód od „ziemianki” i miał wymiary 7,5 x 2,5 m. Eksplorację prowadzono metodą stratygraficzną, w obrębie poszczególnych jednostek, stanowiących nawarstwienia wału.

Ustalono, iż drewniano-ziemny wał grodziska w Łapczycy miał dwie fazy. Ich wstępne datowanie zostanie potwierdzone analizą dendrochronologiczną oraz analizą C¹⁴.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Sprawozdaniach Archeologicznych”.

Badania nie będą kontynuowane.